

Výsledky Strukturálního šetření v zemědělství 2005 v Libereckém kraji

Úvod

V období od 1. září do 30. října 2005 proběhlo ve všech okresech České republiky strukturální šetření v zemědělství organizované Českým statistickým úřadem. Jednalo se tak o v pořadí druhé výběrové šetření mezi celoplošnými šetřeními. První šetření tohoto typu se uskutečnilo v roce 2003. Respondenty šetření byly všechny právnické a „velké“ fyzické osoby podnikající v zemědělství a dále také „menší“ fyzické osoby, které byly vybrány náhodným výběrem (tj. náhodně bylo vybráno 70 % obcí v České republice a v nich osloveny všechny fyzické osoby podnikající v zemědělství). Šetření se týkalo těch subjektů, které splnily některou z následujících tzv. prahových podmínek:

- 1 ha obhospodařované zemědělské půdy vlastní nebo pronajaté, nebo
- 10 arů vinic, nebo
- 15 arů intenzivních plodin (sady, zelenina, květiny), nebo
- 3 ary zakrytých ploch, nebo
- 1 kus skotu, nebo
- 2 kusy prasat, nebo
- 4 kusy ovcí a koz, nebo
- 50 kusů drůbeže, nebo
- 100 kusů králíků nebo kozešinových zvířat.

Hlavním cílem výše popsaných šetření je aktualizace a doplnění údajů získaných posledním plošným Agrocenzem v roce 2000, tj. dokonale popsat aktuální strukturu zemědělských hospodařících subjektů, jejich postavení, hospodářskou velikost a výrobní zařízení, a to vše v rámci předpisů vymezených Evropskou unií. Získaná data byla následně využita především k aktualizaci Registru farem, který je základním prvkem pro generování výběrových souborů pravidelných šetření. Po dopočtech na celou Českou republiku pak poskytují přehled o podnikatelské struktuře zemědělství.

Vývoj struktury subjektů hospodařících v zemědělství

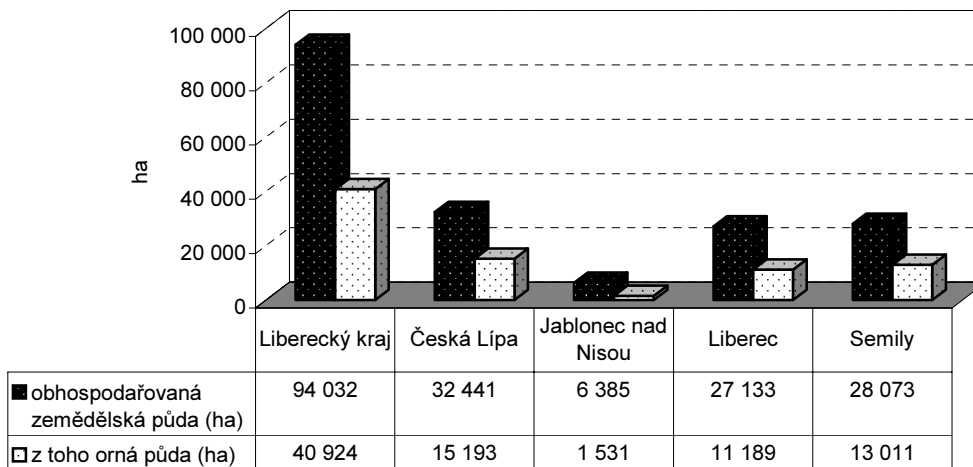
Podle výsledků šetření provedeného v roce 2005 obhospodařovali aktivní zemědělci působící v Libereckém kraji 94 032 ha zemědělské půdy, z toho 40 924 ha představovala půda orná. Pokud tento údaj porovnáme s výsledky šetření z roku 2003, zjistíme, že se celková obhospodařovaná výměra zemědělské půdy v roce 2005 zvýšila o 1,7 %. Výměra obhospodařované orné půdy se však snížila, a to dokonce o 3,4 %. Snížení výměry obhospodařované orné půdy mimo jiné může souviset například s dotační politikou státu, která zemědělce vede k zalesňování, k tomuto účelu vhodné, zemědělské půdy. Stejně tak však mohla být tato půda např. zatravněna.

Tab. S.1 Struktura hospodařících subjektů v zemědělství v Libereckém kraji

	Ukazatel	Strukturální šetření v zemědělství (FSS) 2003		Strukturální šetření v zemědělství (FSS) 2005		Index 2005/2003
		absolutně	podíl v %	absolutně	podíl v %	
Hospodařící subjekty celkem	počet	2 118	100,00	1 679	100,00	79,3
	obhospodařovaná zemědělská půda (ha)	92 422	100,00	94 032	100,00	101,7
	z toho orná půda (ha)	42 346	45,82	40 924	43,52	96,6
	průměrná výměra ¹⁾	43,64	x	56,00	x	128,3
v tom podniky:						
fyzických osob	počet	2 024	95,56	1 577	93,92	77,9
	obhospodařovaná zemědělská půda (ha)	30 900	33,43	32 809	34,89	106,2
	průměrná výměra ¹⁾	15,27	x	20,80	x	136,3
právnických osob	počet	93	4,39	102	6,08	109,7
	obhospodařovaná zemědělská půda (ha)	61 522	66,57	61 223	65,11	99,5
	průměrná výměra ¹⁾	661,53	x	600,23	x	90,7

¹⁾ průměrná výměra obhospodařované zemědělské půdy

**Obhospodařovaná zemědělská půda v Libereckém kraji a jeho okresech
podle výsledků Strukturálního šetření 2005**

Jedním z významných třídících hledisek při posuzování zpravodajských jednotek v rámci prováděných strukturálních šetření v zemědělství je jejich právní forma. Z celkového počtu 1 679 zpravodajských jednotek v našem kraji v roce 2005 tvořily podniky fyzických osob téměř 94 %, z toho necelé dvě třetiny představovali soukromě hospodařící rolníci. Ve srovnání s rokem 2003 však počet fyzických osob podnikajících v zemědělství zaznamenal výrazný úbytek ve výši 22,1 %.

V roce 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie a české zemědělství se tak stalo součástí systému, který je na jedné straně charakterizován významnou dotační politikou, ale na straně druhé řadou opatření spojených s regulací agrárního trhu. Zároveň se rok 2004 stal rokem s mimořádně příznivým počasím, v jehož důsledku bylo možné dosáhnout rekordní sklizně prakticky u všech zemědělských plodin. Díky této nadprodukci však vznikly problémy s odbytem a následně, postupně poklesly ceny zemědělských výrobců. Současně došlo k růstu cen vstupů do zemědělství, a to zejména motorových paliv, ale např. i veterinárních služeb. Všechny tyto události se tak mohly stát, zejména pro menší zemědělské výrobce, likvidačními.

I přes zmíněný úbytek podnikajících fyzických osob došlo v období 2003 – 2005 k nárůstu jimi obhospodařované půdy, a to o 6,2 %. V roce 2005 tyto podniky obhospodařovaly 34,9 % z celkové výměry obhospodařované zemědělské půdy. Zároveň se také zvýšila průměrná výměra těchto podniků – z 15,3 ha v roce 2003 na 20,8 ha v roce 2005.

Počet podniků právnických osob v kraji se naopak oproti roku 2003 zvýšil o 9,7 % na 102 subjektů, přesto však jimi obhospodařovaná zemědělská půda mírně poklesla (o 0,5 %). Z tohoto důvodu se zmenšila také průměrná výměra těchto podniků, a to o 9,3 % (tj. o 61,3 ha) na 600,2 ha. I nadále podniky právnických osob zaujímají téměř dvě třetiny, tj. většinu, obhospodařované zemědělské půdy v kraji. Z hlediska právní formy pak v roce 2005 mezi zemědělskými obchodními společnostmi převažovaly společnosti s ručením omezeným (59,8 % všech právnických osob).

Tab. S.2 Hospodařící subjekty v zemědělství podle právní formy k 30. 9. 2005

	Počet ZJ celkem	v tom počet ZJ podle právní formy					
		podniky fyzických osob	z toho soukromě hospodařící rolníci	podniky právnických osob	z toho		
					společnosti s ručením omezeným	akciové společnosti	družstva
Liberecký kraj	1 679	1 577	1 128	102	61	20	16
Česká Lípa	333	302	196	31	22	3	4
Jablonec nad Nisou	219	209	154	10	8	2	-
Liberec	542	513	391	29	16	8	3
Semily	584	552	388	32	15	7	9

Tab. S.3 Výmery obhospodařované zemědělské půdy podle právní formy hospodařících subjektů v zemědělství k 30. 9. 2005

v ha

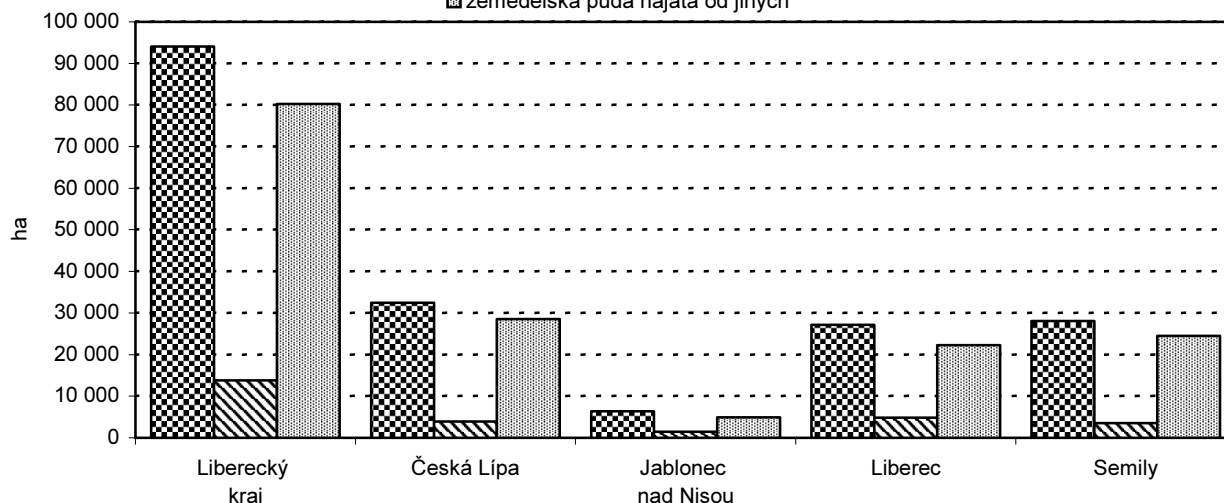
	Počet ZJ celkem	v tom počet ZJ podle právní formy					
		Podniky fyzických osob	z toho soukromě hospodařící rolníci	Podniky právnických osob	z toho		
					společnosti s ručením omezeným	akciové společnosti	družstva
Liberecký kraj	94 032	32 809	29 500	61 223	29 053	17 507	13 244
Česká Lípa	32 441	10 234	9 031	22 207	15 400	1 015	4 816
Jablonec nad Nisou	6 385	3 763	3 269	2 623	1 005	-	-
Liberec	27 133	11 942	11 016	15 191	6 129	7 476	1 144
Semily	28 073	6 870	6 183	21 202	6 519	7 399	7 284

Nejvíce zpravodajských jednotek se nacházelo v okrese Semily (584 subjektů, tj. 34,8 %, z toho 552 subjektů představovaly podniky fyzických osob), který je pro zemědělskou výrobu pravděpodobně nejlépe geograficky předurčen. Nejméně podniků působilo v okrese Jablonec nad Nisou (219, tj. 13,0 % subjektů). Stejně jako v okrese Semily i v ostatních okresech kraje převažují podniky fyzických osob nad osobami právnickými. Mezi právnickými osobami dominují společnosti s ručením omezeným.

Největší část celkové obhospodařované zemědělské půdy však spravovali zemědělci v okrese Česká Lípa (32 441 ha, tj. 35,0 %), nejmenší pak subjekty z okresu Jablonec nad Nisou (6 385 ha, tj. 6,8 %). Přestože podniky fyzických osob ve struktuře zpravodajských jednotek převažovaly, situace u obhospodařované zemědělské půdy v jednotlivých okresech i v kraji podle právních forem byla opačná. Výjimkou byl pouze okres Jablonec nad Nisou – z 6 385 ha obhospodařované zemědělské půdy spravovaly podniky fyzických osob 58,9 % a podniky právnických osob 41,1 % půdy.

Obhospodařovaná zemědělská půda v Libereckém kraji a jeho okresech podle vlastnictví v roce 2005

- obhospodařovaná půda celkem
- obhospodařovaná vlastní zemědělská půda
- zemědělská půda najatá od jiných

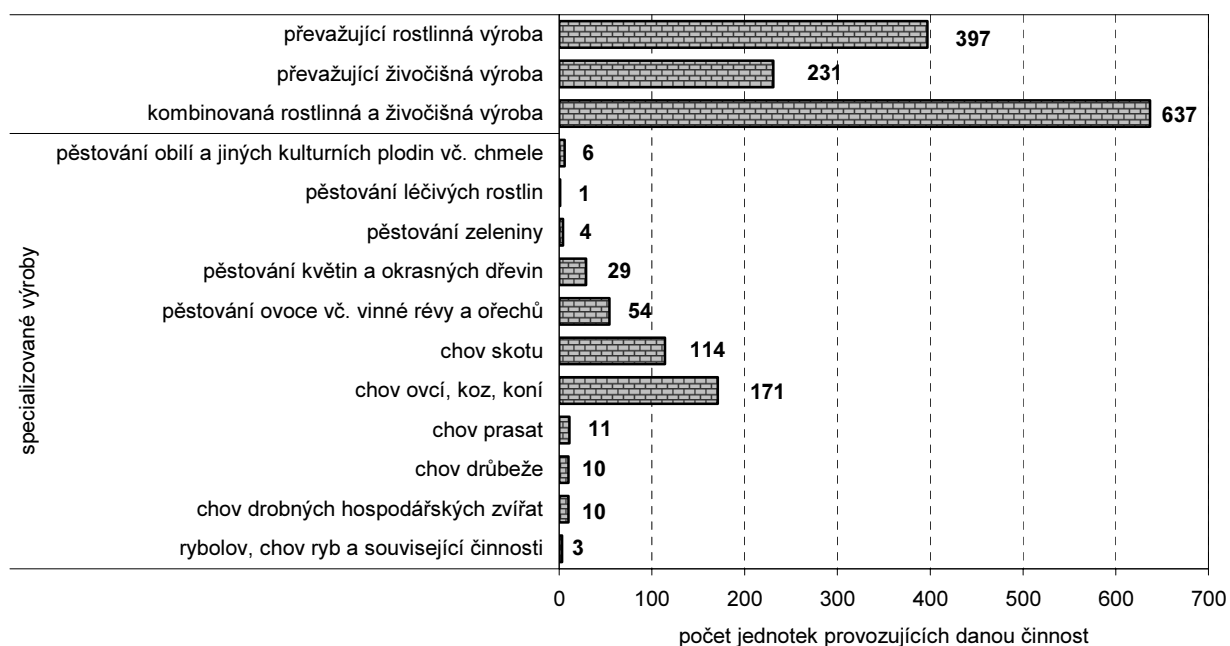
Jedním ze specifických problémů českého zemědělství je vlastnictví půdy. Zemědělské podniky nejen v našem kraji totiž hospodaří převážně na pronajaté půdě. Vlastní půda (bez půdy pronajaté jiným subjektům) v roce 2003 tvořila pouze 12,3 %, v roce 2005 se její podíl zvýšil na 14,7 % z celkové obhospodařované půdy. Tato skutečnost omezuje zemědělce v případech, kdy se rozhodou pro strukturální změny, jako je např. zalesňování nebo zatravňování půdy, protože k uskutečnění takovýchto změn je nutný souhlas vlastníka půdy.

V rozmezí let 2003 a 2005 se zvýšila také výměra nevyužívané zemědělské půdy, a to dokonce o 23,4 % na téměř 443 ha. Z hlediska okresů se v roce 2005 nejvíce nevyužívané zemědělské půdy vyskytovalo v okrese Liberec (49,8 % z její celkové výměry) a Česká Lípa (40,1 %). Nejméně této půdy bylo evidováno na jablonecku (2,5 %), na semilsku pak nebylo využíváno 7,7 % zemědělské půdy.

Zaměření zemědělské činnosti a ekologické hospodaření

Jednoznačně nejvyšší počet zpravodajských jednotek (37,9 % z celkového počtu 1 679 jednotek) provozuje klasickou zemědělskou výrobu, tj. kombinaci rostlinné a živočišné výroby. Hlavní příčinou převahy kombinované zemědělské výroby je pravděpodobně možnost vyrovnávat případné výkyvy v příjmech způsobené např. nepříznivými přírodními podmínkami, sníženým odbytem nebo vývojem cen zemědělských komodit. Převážně rostlinnou výrobou se zabývalo 23,6 % podniků a převážně živočišnou pak 13,8 % podniků. Vedle podniků zaměřených na rostlinnou, živočišnou nebo kombinovanou výrobu existují také podniky zaměřené výhradně na pěstování jednoho druhu plodiny nebo na chov určitého druhu zvířat. Tato úzká specializace se v našem kraji nejvíce uplatňuje u pěstování ovoce. V roce 2005 se na území kraje nacházelo 54 sadařských podniků a v rámci specializovaného chovu zvířat pak, co do počtu zpravodajských jednotek, převažuje chov ovcí, koz a koní. Touto zemědělskou činností se zabývalo 171 zpravodajských jednotek.

Zaměření zemědělské činnosti zpravodajských jednotek v Libereckém kraji v roce 2005

Z celkového počtu uvedených 1 679 zpravodajských jednotek ekologicky hospodaří 49 subjektů, z toho 42 subjektů pak hospodaří výhradně ekologicky. V Libereckém kraji je tak ekologicky obhospodařováno 11 049 ha zemědělské půdy, z toho 658 ha tvoří půda orná. Dalších 7 718 ha zemědělské půdy (z toho 293 ha orné půdy) se na přechod k ekologickému zemědělství připravuje. Ekologický chov zvířat u všech chovů uplatňuje 42 zpravodajských jednotek.

Pracovníci v zemědělství

V rámci zemědělského šetření provedeného v roce 2005 bylo v Libereckém kraji sečteno celkem 4 958 osob celoročně pracujících v zemědělství (resp. pracujících v zemědělství v období říjen 2004 až září 2005), z toho nejvíce v okrese Semily (40,3 % z celkového počtu osob) a nejméně v okrese Jablonec nad Nisou (9,6 %). Podle výsledků šetření je patrné, že práce v zemědělství není na žebříčku atraktivity mladých lidí příliš vysoko. Hlavním důvodem je jistě povaha práce a nízké mzdy. Zemědělců do 24 let je v Libereckém kraji pouze 5,2 % a ve věku 25 – 34 let pak 14,8 %. Naopak nejpočetněji je mezi zemědělskými pracovníky zastoupena věková skupina 45 – 54 let (necelých 28 %) a 55 – 64 let (24,1 %). Podíl pracujících starších 65 let tvořil 9,1 %.

Při šetření v roce 2003 dosáhl podíl zemědělských pracovníků ve věku do 24 let na jejich celkovém počtu (tj. 3 834 osob) 7,0 %. Nejpočetněji byli zastoupeni zemědělci ve věku 45 – 54 let (34,0 %) a na rozdíl od roku 2005 také pracovníci spadající do věkové skupiny 35 – 44 let (20,5 %). Do kategorie nad 65 let patřilo 4,4 %

osob. I ve zbývajících věkových skupinách se počet pracovníků mezi roky 2003 – 2005 zvýšil, celkově za všechny kategorie o necelých 30 %.

Tab. S.4 Pracovníci podle věku - strukturálního šetření v roce 2003¹⁾ a 2005²⁾

	Počet osob celkem	v tom počet osob podle věkových skupin					
		do 24 let	25 - 34 let	35 - 44 let	45 - 54 let	55 - 64 let	65 a více let
Strukturální šetření 2003							
Liberecký kraj	3 834	267	633	785	1 303	676	170
Strukturální šetření 2005							
Liberecký kraj	4 958	257	734	934	1 387	1 194	453
Česká Lípa	1 088	66	184	211	310	245	72
Jablonec nad Nisou	476	30	71	100	127	108	40
Liberec	1 393	77	195	233	366	353	170
Semily	2 000	84	284	390	585	487	171

¹⁾ za období říjen 2002 až září 2003

²⁾ za období říjen 2004 až září 2005

Podíl osob s odpracovaným plným ročním fondem pracovní doby (tj. 1 800 hodin a více¹⁾) dosáhl za rok 2005 v kraji 53,8 % celkového počtu pracovníků, z toho v okrese Semily činil 58,0 %, v okrese Liberec 54,6 %, v okrese Jablonec nad Nisou 51,1 % a na českolipsku pak 46,4 %. V přepočtu na plně zaměstnané představoval počet pracovních sil v zemědělství ve sledovaném období 3 876 osob. Sezónní pracovníci v Libereckém kraji odpracovali během října 2004 – září 2005 celkem 28 635 dní.

Tab. S.5 Pracovníci podle počtu odpracovaných hodin - strukturální šetření 2005¹⁾

	Počet osob celkem	v tom počet osob podle odpracovaných hodin					Počet odpracovaných dnů sezónních pracovníků
		do 449 hodin	450 - 899 hodin	900 - 1 349 hodin	1 350 - 1 799 hodin	1 800 a více hodin	
Liberecký kraj	4 958	576	520	417	777	2 668	28 635
Česká Lípa	1 088	143	135	121	185	505	8 129
Jablonec nad Nisou	476	78	55	38	62	243	507
Liberec	1 393	179	171	128	154	760	7 622
Semily	2 000	176	159	131	375	1 160	12 377

¹⁾ za období říjen 2004 až září 2005

Tab. S.6 Počet pracovníků podle odpracovaných hodin v přepočtu na plně zaměstnané (AWU) - strukturální šetření 2005¹⁾

	Počet osob celkem	v tom počet osob podle odpracovaných hodin				
		do 449 hodin	450 - 899 hodin	900 - 1 349 hodin	1 350 - 1 799 hodin	1 800 a více hodin
Liberecký kraj	3 876	72	195	261	680	2 668
Česká Lípa	811	18	51	76	162	505
Jablonec nad Nisou	351	10	21	24	54	243
Liberec	1 061	22	64	80	135	760
Semily	1 652	22	60	82	328	1 160

¹⁾ za období říjen 2004 až září 2005

¹⁾ Počet hodin, obsažených v roční pracovní jednotce odpovídá počtu hodin skutečně odpracovaných v rámci práce na plný úvazek v zemědělství. Za základ ročního fondu pracovní doby byl stanoven počet 1 800 hodin. Vychází z ročního počtu pracovních dní s osmihodinovou pracovní dobou po odpočtu minimálního zákonného nároku na dovolenou a průměrného počtu neodpracovaných dnů pro pracovní neschopnost. Tento počet hodin odpovídá práci na plný úvazek.

Využití obhospodařované zemědělské půdy

Největší část z celkové výměry obhospodařované zemědělské půdy zjištěné v roce 2005 (tj. 94 032 ha) tvořily plochy obilovin (25,2 %, tj. 23 712 ha), a to především plochy pšenice ozimé (40,0 % plochy obilovin). Významné zastoupení měl i ječmen jarní, jehož osevní plocha zaujímala 19,0 % plochy obilovin. Relativně velkou osevní plochu zaujímaly také olejnin (6,1 %), a to zejména zásluhou osevní plochy řepky a řepice, která činila 4 769 ha, tj. 82,7 % plochy olejnin. Brambory byly v roce 2005 vysázeny na ploše 287 ha a osevní plocha cukrovky technické dosáhla 379 ha.

Většina osevních ploch uvedených zemědělských plodin zaznamenala v období mezi dvěma uskutečněnými strukturálními šetřeními nárůst. Jednoznačně nejvýraznější přírůstek bylo možné zaznamenat u osevních ploch luskovin na zrno (58,0 %). O hlavním důvodu, který vedl zemědělce ke zvýšení osevní plochy luskovinami, lze v podstatě jen odvozeně uvažovat. S velkou pravděpodobností však toto jejich rozhodnutí ovlivnily sklizňové výnosy luskovin, které v roce 2004 dosáhly rekordních hodnot, zároveň se objevily odbytové problémy na trhu s obilovinami a cenový pokles související s vysokými přebytky této komodity. Zvýšení ploch luskovin tak do jisté míry mohlo kompenzovat případné budoucí problémy na straně obilovin. Přestože se zemědělci v roce 2004 potýkali se zmíněnými vysokými přebytky obilovin, zvýšily se mezi roky 2003 a 2005 i jejich osevní plochy, a to o necelých 12,0 %. Největší nárůst vykázala pšenice ozimá (o 17,2 %) a ječmen jarní (o 30,2 %). Na druhé straně bylo vykázáno i snížení výměry osevních ploch, především u víceletých pícnin na orné půdě (o 32,1 %) a dále u cukrovky technické (o 15,4 %) a brambor (o 14,8 %). V roce 2005 byli naši zemědělci plně zapojeni do systému společné zemědělské politiky Evropské unie, odbyť zejména konzumních brambor se tak vzhledem k početné zahraniční konkurenci stane obtížným. Tato skutečnost mohla vést ke zmíněnému snížení osevních ploch brambor.

Z hlediska jednotlivých okresů se nejvíce obilovin v roce 2005 pěstovalo na území okresu Česká Lípa (39,8 % celkové krajské osevní plochy obilovin). Českolipsko bylo současně okresem s největším podílem osevních ploch luskovin (55,5 % celokrajské plochy luskovin), olejnin (45,8 %) a trvalých travních porostů (32,7 %). Okres Liberec si ve výměrách osevních ploch zajistil prvenství v případě technické cukrovky (41,7 %) a pšenice jarní (45,4 %). Semlisko je typické pro pěstování brambor – na krajské výměře osevní plochy této komodity se okres při šetření v roce 2005 podílel ze 44,3 %. Dalšími plodinami, které v tomto okrese převažovaly, byly jednoleté (45,0 %) i víceleté (50,3 %) pícniny na orné půdě.

Tab. S.7 Využití obhospodařované zemědělské půdy v Libereckém kraji

v ha

	Strukturální šetření v Libereckém kraji v roce 2003 ¹⁾	Strukturální šetření v Libereckém kraji v roce 2005	v tom okresy			
			Česká Lípa	Jablonec nad Nisou	Liberec	Semily
Obhospodařovaná zemědělská půda celkem	92 422	94 032	32 441	6 385	27 133	28 073
z toho						
obiloviny celkem	21 193	23 712	9 432	789	6 712	6 779
z toho						
pšenice ozimá	8 091	9 486	3 944	105	2 688	2 748
pšenice jarní	1 537	1 579	346	70	717	446
ječmen ozimý	2 285	2 302	1 066	59	683	493
ječmen jarní	3 463	4 510	2 070	139	1 022	1 279
luskoviny na zrno celkem	424	670	372	31	181	87
brambory celkem	337	287	56	26	78	127
cukrovka technická	448	379	121	-	158	100
olejnin celkem	5 663	5 767	2 642	174	1 264	1 686
z toho řepka a řepice	4 848	4 769	2 127	159	1 162	1 321
pícniny na orné půdě jednoleté	3 957	4 068	1 022	223	992	1 830
z toho kukuřice na zeleno a siláž	3 307	3 412	903	193	829	1 486
pícniny na orné půdě víceleté	5 391	3 660	729	169	923	1 840
trvalé travní porosty	48 984	52 223	17 080	4 860	15 588	14 695

¹⁾ při šetření v roce 2003 se údaje za okresy nezjišťovaly

Hospodářská zvířata podle výsledků zemědělského šetření

V rámci živočišné výroby v Libereckém kraji v roce 2005 početně převažoval chov drůbeže, když šetřené zemědělské jednotky v úhrnu chovaly celkem 107 199 kusů těchto hospodářských zvířat. Počty drůbeže však během období 2003 – 2005 zároveň vykázaly největší úbytek. Zatímco při šetření v roce 2003 bylo sečteno 264 668 kusů, v roce 2005 se jejich chov snížil dokonce o 59,5 %. Největší podíl na tomto výsledku měl především markantní úbytek kuřat chovaných na výkrm – v tomto období se jejich počet snížil téměř 9krát. Výrazný úbytek zaznamenal také chov krůt, krocanů a krůtat (o 72,8 %), počet nosnic včetně kuřic poklesl o 20,4 %.

Mezi druhá nejčastěji chovaná hospodářská zvířata v našem kraji v roce 2005 patřil skot. Za všechny zpravodajské jednotky bylo na území kraje sečteno 40 682 kusů těchto zvířat. Jednalo se hlavně o dojně krávy (29,8 % z celkového počtu skotu) a krávy bez tržní produkce mléka (16,4 %). I stavy skotu však v porovnání let 2003 a 2005 zaznamenaly úbytek, a to necelých 5 %. Tento pokles způsobil zejména úbytek počtu jatečných jalovic starších 2 let (o 28,8 %) a jaloviček do 1 roku (o 17,3 %). Na druhé straně během sledovaného období vzrostl počet býků ve stáří nad 2 roky (o 27,5 %) a také krav bez tržní produkce mléka (o 25,1 %). Na růst počtu krav bez tržní produkce mléka s největší pravděpodobností působí podpora tohoto chovu ze strany státu. Tento chov má pozitivní vliv na využívání trvalých travních porostů v horských a podhorských oblastech a je tedy vhodný pro jinak zemědělsky méně příznivé oblasti v kraji.

Tab. S.8 Stavy hospodářských zvířat k 30. 9. 2005 v Libereckém kraji

v kusech

	Strukturální šetření v Libereckém kraji v roce 2003 ¹⁾	Strukturální šetření v Libereckém kraji v roce 2005	v tom okresy			
			Česká Lípa	Jablonec nad Nisou	Liberec	Semily
Skot celkem	42 817	40 682	8 552	3 042	9 941	19 147
z toho						
jalovičky do 1 roku	7 342	6 071	1 281	375	1 478	2 937
býci a jalovice jatečné, užitkové a plemenné do 2 let	8 512	8 016	1 049	629	2 119	4 215
jalovice jatečné nad 2 roky	469	334	109	26	94	105
býci celkem nad 2 roky	530	676	374	43	165	94
krávy dojně	13 447	12 122	1 440	1 232	2 101	7 349
krávy bez tržní produkce mléka	5 334	6 675	3 029	303	2 290	1 053
Prasata celkem	53 751	40 280	16 589	809	16 246	6 636
z toho						
selata do 20 kg hmotnosti	14 971	12 214	6 621	1	5 213	378
prasnice, chov. prasničky o hmot. 50 kg a více	5 319	3 146	1 249	6	1 725	166
chovní kanci	102	91	67	1	17	5
Ovce celkem	4 556	6 951	1 510	1 009	2 684	1 747
Kozy celkem	963	1 478	217	597	399	265
Drůbež celkem	264 668	107 199	57 195	3 373	41 763	4 867
z toho						
nosnice vč. kuřic	63 263	50 384	2 415	3 041	40 912	4 016
krůty, krocani, krůtata	196 136	53 366	53 158	21	35	151
kuřata na výkrm	2 253	254	91	24	85	54
Koně celkem	1 352	1 401	617	131	400	254
Chovné samice králíků	1 319	782	213	27	351	191

¹⁾ při šetření v roce 2003 nebyly údaje za okresy zjišťovány

Celkový stav prasat zjištěný v našem kraji v průběhu zemědělského šetření za rok 2005 dosáhl 40 280 kusů, což je o 25,1 % méně než při šetření v roce 2003. Stále však v chovech převažují selata do hmotnosti 20 kg (30,3 % všech prasat v kraji v roce 2005), i když se jejich počet v rámci sledovaného období snížil o 18,4 %. Od roku 2003 výrazně ubylo také prasnic a chovných prasniček o hmotnosti 50 kg a více, a to o 40,9 % a úbytek ve výši 10,8 % zaznamenali také chovní kanci.

Počty ostatních druhů hospodářských zvířat vykázaly v rámci sledovaného období růst – stavy ovcí se zvýšily o 52,6 %, stavy koz o 53,5 % a stáda koní chovaných v našem kraji se rozrostla o 49 kusů, tj. o 3,6 %. Výjimkou byly chovné samice králíků, jejichž počet naopak o 40,7 % poklesl.

Z pohledu jednotlivých okresů kraje bylo v roce 2005 nejvíce skotu chováno zemědělskými podniky ze semilská (47,1 % celkového počtu skotu v kraji), převahu ve struktuře skotu v tomto okrese měly dojně krávy (38,4 % celkového počtu skotu v okrese Semily). Podniky na českolipsku se nejvíce zabývaly chovem prasat (41,2 % celkového počtu prasat v kraji) a drůbeže (53,4 %), a to především krůt, krocanů a krůťat. Zároveň zde byla nejpočetnější stáda koní, tj. 44,0 % všech koní v kraji, a krav bez tržní produkce mléka, tj. 45,4 % tohoto druhu skotu v kraji. V okrese Liberec se dařilo zejména chovu ovcí (38,6 % celkového počtu ovcí v kraji), okres vynikal v počtu nosnic (81,2 % všech nosnic vč. kuřic v kraji) a chovných samic králíků (44,9 %). Zemědělci z okresu Jablonec nad Nisou získali prvenství v počtu chovaných koz, když na tomto území chovali více než 40 % z celokrajského úhrnu těchto hospodářských zvířat.

Intenzitu chovu vybraných druhů hospodářských zvířat uvádí následující tabulka. Nejvyšší koncentrace skotu na 100 ha zemědělské půdy byla vykázána v okrese Semily (68,2 ks), nejnižší v okrese Česká Lípa (26,4 ks). Chov ovcí, beranů a koní je nejintenzivnější na jablonecku (15,8 kusů, resp. 2,1 kusů). Nejvíce prasat na 100 ha orné půdy připadlo na okres Liberec (145,2 kusů) a nejvíce drůbeže se na dané výměře orné půdy nacházelo v okrese Česká Lípa (376,5 kusů).

Tab. S.9 Intenzita chovu hospodářských zvířat k 30. 9. 2005 v Libereckém kraji a jeho okresech

	v kusech				
	Na 100 ha zemědělské půdy připadá			Na 100 ha orné půdy připadá	
	skotu	ovcí a beranů	koní	prasat	drůbeže
	Strukturální šetření 2003 ¹⁾				
Liberecký kraj	46,3	4,9	1,2	126,9	625,0
	Strukturální šetření 2005				
Liberecký kraj	43,3	7,4	1,5	98,4	261,9
v tom okres					
Česká Lípa	26,4	4,7	1,9	109,2	376,5
Jablonec nad Nisou	47,6	15,8	2,1	52,8	220,3
Liberec	36,6	9,9	1,5	145,2	373,3
Semily	68,2	6,2	0,9	51,0	37,4

¹⁾ při šetření v roce 2003 nebyly údaje za okresy zjišťovány

Další informace naleznete v publikaci Strukturální výsledky za zemědělství ČR v roce 2005 podle územního členění.

